

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti Juridik
Titulli i lëndës:	Tregëtia Ndërkombëtare dhe E drejta e Investimeve
Niveli:	Master
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti I, Semestri I
Numri i orëve në javë:	2+0
Vlera në kredi – ECTS:	4
Koha / lokacioni:	Salla D4
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Asoc. Dr. Mejdi Bektashi
Detajat kontaktuese:	mejdi.bektashi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	
	<i>Lënda elaboron teoritë e ndryshme mbi tregtinë ndërkombëtare, investimet direkte të huaja dhe financimin e jashtëm. Shpjegon lidhjen në mes të tregtisë ndërkombëtare dhe mjedisit, rolin kritik që luan tregëtia ndërkombëtare nënë rritjen, zhvillimin dhe forcimin ekonomik të shtetit. Do të diskutohet ndryshimin i mjedisit tregëtar si çeshtje bazë e strategjisë biznesore dhe politikës kombëtare ekonomike. Lënda prezenton metodat dhe konceptet kryesore të tregëtisë ndërkombëtare, posaçërisht transaksionet e tregëtisë ndërkombëtare. Gjithashtu do të analizohet dhe paraqitet në disa fusha edhe rëndësia e arbitrazhit ndërkombëtar. Do të shtjellohen avantazhet komparative, modelet e tregëtisë, përfitimet nga tregëtia, proteksionizmin dhe efektet e tregëtisë në shpërndarjen e të ardhurave. Do të analizohen aspektet ekonomike dhe politike të barrierave tregëtare, ndërlidhja midis tregëtisë dhe zhvillimit ekonomik.</i>
Qëllimet e lëndës:	<i>Lënda elaboron teoritë e ndryshme mbi tregtinë ndërkombëtare, investimet direkte të huaja dhe financimin e jashtëm. Shpjegon lidhjen në mes të tregtisë ndërkombëtare dhe mjedisit. Do të analizohet roli i avantazhit absolut (sipas Adam Smithit) si determinante e modeleve të tregëtisë. Gjithashtu do të analizohet roli i ekonomisë së shkallës, teknologjisë, kërkesës, kostos së transportit duke spjeguar modelet e tregëtisë. Do të diskutohen politika ekonomike dhe e tregëtisë. Lënda shtjellon rolin e tregëtisë ndërkombëtare për shtetet në zhvillim dhe ekonomitë në tranzicion, nga</i>

	<p>sistemet me ekonomi të planifikuar në sistemet ekonomike të bazuar në tregje. Lënda analizon kornizën ligjore për rregullimin e marrdhënieve ndërmjet investitorëve të huaj dhe shtetit.</p>		
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të kësaj lënde, studenti do të ketë njohuri dhe aftësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mbi konceptet bazike të tregëtisë ndërkombëtare • Shpjegimi i ngjarjeve kryesore dhe fenomeneve që ndërlidhen me çështjet e tregëtisë ndërkombëtare • Familjarizim mbi teoritë e ndryshme për tregtinë ndërkombëtare, investimet direkte të huaja dhe financimin e jashtëm. • Analizë të kornizës ligjore për rregullimin e marrdhënieve ndërmjet investitorëve të huaj dhe shtetit. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike			
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	10 min	15	1.5
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	1	2	2
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	5	15	75
Përgaditja përfundimtare për provim	5	5	25
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	5	2	10
Projektet,prezentimet ,etj			
Totali			173.5 orë
Metodologjia e mësimdhënies:	<p>Pas ligjërates hyrëse prej dy orëve, mësimi i modulit do të bëhet përmes ligjëratave prej një ore dhe seminareve po ashtu njëorëshe çdo javë. Lista e materialeve për lexim dhe pyetjeve për seminar do të shpërndahet paraprakisht dhe nga studentët pritet të përgatisin përgjigjet për diskutime në seminare.</p>		

Metodat e vlerësimit:	<p>20%: Pjesëmarrja në diskutimet në klasë.</p> <p>20%: Gjatë semestrit, ne do të mbulojmë disa grupe të problemeve. Secili student do të jetë përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e një problemi të vendosur gjatë semestrit. Studenti do të shkruajë një punim tre-deri në pesë-faqesh (me hapësirë të dyfishtë mes rreshtave, shkronja 12-pikëshe Times New Roman, margjina e faqes 1 ") duke analizuar problemet.</p> <p>Studenti do të ketë 10-15 minuta gjatë orës për t'ia shpjeguar klasës problemin dhe për t'iu përgjigjur pyetjeve. Kjo detyrë do të përfaqësojë 20% të notës së secilit nxënës.</p> <p>60%: provimi.</p>
Literatura	
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paul R. Krugman & Maurice Obstfeld: <i>International Economics, Theory and Policy, 7th Edition, Pearson Education, 2006;</i> 2. Robert Gilpin: <i>Ekonomia politike globale, Kuptimi i rendit ekonomik ndërkombëtar, ISP&Dita 2000, Tiranë 2009.</i>
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Amartya Sen: <i>Zhvillimi si liri, Tiranë, 2009;</i> 2. OECD Benchmark definition of foreign investment, www.oecd.org. 3. Sornorojah, M.: " <i>The International Law and Foreign Investment</i>" Cambridge University Press, 1999. 4. Manfred B. Steger: <i>Globalizimi – Hyrje e shkurtwr.Co-Plan, Tiranw, 2005</i> 5. Robert C. Feenstra, <i>Advanced International Trade: Theory and Evidence, Princeton University Press, 2004, ISBN 0-691-11410-2</i> 6. Feenstra, Robert C., <i>Advanced International Trade: Theory and Evidence, 2004, Princeton and Oxford: Princeton University Press, pp. xii, Advanced 484.</i>
Plani i dizajnuar i mësimimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	Sistemi tregtar, Debate mbi tregtinë dhe analia komparative, Tregtia dhe ekonomia
Java e dytë:	Rishikimi i teorisë së tregtisë konvencionale, Integrimi i tregtisë ndërkombëtare dhe investimet e huaja, Avantaxhi krahasues dhe avantazhi konkurrues, Teoria e re e tregtisë, Ruandi i Urugvajit dhe OBT.
Java e tretë:	Shteti dhe korporatat multinacionale, Investimet e huaja dhe KM, KM dhe ekonomia ndërkombëtare, Debate mbi KM dhe shtetin kombëtar, Një regjim ndërkombëtar për Investimet e Huaja Direkte dhe KM, A janë të kërcnuara korporatat globale?

Java e katërt:	Qeverisja e ekonomisë globale, Institucionalizimi neoliberal, Reforma institucionale, Mesjetarizimi i ri
Java e pestë:	Teoria e tregtisë ndërkombëtare, Kush me kend tregon?, Formula e ndryshuar e tregtisë ndërkombëtare, A vlejë ende rregullat e vjetra?
Java e gjashtë:	Resurset, përparësitë komparative dhe shpërndarja e të së ardhurës, çmimet dhe prodhimi, Efektet e tregtisë ndërkombëtare, Çmimi i faktorëve, çmimi i mirave dhe zgjedhja e inputeve.
Java e shtatë:	Ekonomia e vëllimit dhe tregtia ndërkombëtare, Ekonomia e vëllimit dhe struktura e tregut, Konkurrenca monopolistike dhe tregtia, Dampingu, Ekonomia eksterne dhe tregtia ndërkombëtare.
Java e tetë:	Lëvizjet ndërkombëtare të faktorëve të prodhimit, mobiliteti ndërkombëtar i punës, Kredimarrje dhe kredinjënje ndërkombëtare, Investimet e huaja direkte dhe Korporatat Ndërkombëtare.
Java e nëntë:	Instrumentet e politikës tregtare, Analiza e doganave, Kostot dhe dobitë nga doganat, Instrumentet tjera të politikës tregtare.
Java e dhjetë:	Ekonomia politike e politikës tregtare, Argumentet për tregti të omp, Shpërndarja e të ardhurave dhe politika tregtare, Bisedat ndërkombëtare dhe politika tregtare.
Java e njëmbëdhjetë:	Mospajtimet rreth politikave tregtare, Shtetet në zhvillim, shtimi, kriza dhe reforma.
Java e dymbëdhjetë:	Politikat tregtare dhe Kosova, CEFTA dhe Kosova. Investimet e Huaja Direkte dhe Kosova, Faktorët që pengojnë tërheqjen e IHD, Analiza komparative sa i përket politikave tregtare dhe IHD. SHTESA Llojet e investimeve të huaja Kriteret e ndarjes së investimeve të huaja Definimi juridik I IHD Teoria ekonomike e IHD Investimet portfolio Format e reja të investimeve

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
<p>Sjelljet e poshtëshënuara janë në kundërshtim me politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vonesa në ligjerata dhe ushtrime; • Lëshimi i sallës gjatë ligjeratave ose ushtrimeve (pa arsyeje të nevojshme); • Tregimi i shenjave të qarta të mosinteresimit dhe të folurit të pandërprerë ose formave tjera të sjelljes që pengojnë procesin e rregullt të mësimimit; • Mbjajtja e telefonit celular të hapur gjatë ligjeratave ose ushtrimeve, do të rezultojnë me humbje të pikëve për shkak të sjelljes joprofesionale.

Shkelja e integritetit akademik përfshin një ose më shumë nga veprimet në vijim:

- *Kopjimi gjatë provimit ose testit;*
- *Shfrytëzimi i shenimeve ose librave të palejuara gjatë testit ose provimit;*
- *Shkëmbimi i informatave me një student tjetër gjatë provimit;*
- *Dhënja e deklaratave të rrejshme për të arsyetuar dikë nga mësimi, ushtrimi apo provimi.*